

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого
і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДЕКОРАТИВНО-
ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ**

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “10” 09. 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні аспекти декоративно-прикладного мистецтва та дизайну
Викладач	Синишин Лілія Орестівна
Контактний телефон викладача	0974401515
E-mail викладача	lilia-if@ukr.net
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS; 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Сучасні аспекти декоративно-прикладного мистецтва та дизайну» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014. 12 - Середня освіта (Образотворче мистецтво) і покликана забезпечити засвоєння знань, навиків та умінь з основ сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва та дизайну.</p> <p>В межах навчальної дисципліни студенти ознайомлюються із сучасними досягненнями українських художників в галузі декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, вивчають історію декоративно-прикладного мистецтва в Україні, що допоможе їм зрозуміти роль і місце саме українських творів з кераміки, вишивки, дерева, ткацтва, металу від архаїчних часів до сьогодення, керуючись історичними аналогіями проектувати сучасні вироби.</p> <p>Органічний розвиток образотворчих здібностей студентів відбувається в процесі теоретичного і практичного засвоєння програмового матеріалу, засвоєння практичних навиків роботи, оволодіння ораторськими здібностями і прийомами є важливим компонентом у програмі з підготовки майбутніх фахівців.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою</i> викладання дисципліни є здобуття базових знань з історії, теорії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну. Підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, знайомство з закономірностями та видами сучасного декоративно-прикладного мистецтва, а також методика послідовного її вивчення.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі.</p> <p>ЗК 5. Адаптивність, комунікабельність, креативність, толерантність, критичне мислення, наявність стійкого світогляду та наполегливість у досягненні мети; здатність оцінювати та забезпечувати якість професійної діяльності, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>Фахові компетенції: ФК 8. Здатність до розкриття ідеї та сюжету художнього твору засобами різноманітних мистецьких технік у різних видах та жанрах образотворчого мистецтва.</p> <p>ФК 9. Здатність до творчості за законами краси, образного сприйняття та аналізу навколишнього; самовдосконалення творчих здібностей, естетичного смаку, естетичних</p>	

потреб.

ФК 10. Здатність відображати статичні та динамічні моделі у тримірних композиціях із застосуванням традиційних і нетрадиційних матеріалів, у різноманітних жанрах; здатність до використання практичних навичок гармонійного композиційного розміщення зображення, конструктивної побудови форми у просторі.

ФК 11. Здатність володіти практичними навичками з проектування та технологій виконання творів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; здатність використовувати базові навички комп'ютерного проектування та комп'ютерної графіки.

Програмні результати навчання: ПРН 3. Знання історичних аспектів теорії і практики навчання образотворчого мистецтва в освітній практиці; специфіки роботи з учнями різних вікових категорій у цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації і диференціації навчання образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву та дизайну.

ПРН 8. Уміти використовувати у творах декоративно-прикладного мистецтва семантичні, а також композиційні засоби, колористичні, технологічні елементи. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних видах мистецтва.

ПРН 15. Критичний аналіз та оцінка сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
Практичні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
II	014. 12 СО. ОМ.	1	Н

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

<p>Т. 1. Вступ. Види декоративно-прикладного мистецтва і дизайну та їх унікальність.</p> <p>Т. 2. Художня обробка дерева.</p> <p>Т. 3. Художня кераміка. Традиційні основи формотворення й орнаментування. Технологічні засоби виготовлення керамічних виробів.</p> <p>Т. 4. Ліжникарство та ткацтво. Основні осередки в Україні.</p> <p>Т. 5. Вишивка. Художні української народної вишивки.</p> <p>Т. 6. Художня обробка металу.</p> <p>Т. 7. Художня обробка дерева. Створення ескізу та практична робота</p> <p>Т. 8. Художня кераміка. Створення ескізу та практична робота</p> <p>Т. 9. Ліжникарство та ткацтво. Створення ескізу та практична робота</p> <p>Т. 10. Вишивка. Створення ескізу та практична робота</p> <p>Т. 11. Художня обробка металу. Створення ескізу та практична робота</p>	лекційне	[3, 4, 9, 28]	Ознайомл. з фаховою літ., 2 год.		
	лекційне	[16, 24, 30, 31]	Вивч. іл. матер., 2 год.		
	лекційне	[5, 8, 9, 10]	Вивч. іл. матер., 2 год.		
	лекційне	[16, 17, 24]	Вивч. іл. матер., 2 год.		
	лекційне	[16, 21, 19, 27]	Вивч. іл. матер., 2 год.		
	лекційне	[11, 16]	Вивч. іл. матер., 2 год.		
	практичне	[16, 23]	Створення ескізу, 4 год.	15б.	протягом тижня
	практичне	[16, 21]	Послідовність роботи в матеріалі, 4 год.	20б.	протягом тижня
	практичне	[8, 9]	Послідовність роботи в матеріалі, 4 год.	20б.	протягом тижня
	практичне	[16, 27]	Послідовність роботи в матеріалі, 4 год.	15б.	протягом тижня
	практичне	[3, 4, 8, 9]	Послідовність роботи в матеріалі, 4 год.	30б.	протягом тижня
6. Система оцінювання курсу					

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання поетапності виконання практичних та самостійних робіт.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>навчальним планом не передбачені</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку. Залік проводиться за результатами поточного оцінювання поетапності практичних робіт та у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі семестрового заліку. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру за всіма видами робіт, передбачених навчальним планом. Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Вивчення сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва як академічної дисципліни дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. В процесі навчання студент вміє розрізнити стилі та напрямки в сучасному декоративно-прикладному мистецтві та дизайні; аналізувати художні твори та дизайн-проекти сучасного мистецтва. Принципи навчання базуються на поступовому засвоєнні навичок студентів з аналізу об'єктивних закономірностей організації сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування. У випадку порушень – реагування згідно положень 1, 2: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позаурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи</p>	

компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проектів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

8. Рекомендована література

1. Антонович Є. А. та ін. Декорат. -прикладне м-во: Навч. посібн. Львів: Світ, 1992.
2. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посіб. [для студентів худ. -граф. фак-тів, учнів пед. училищ] / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М.Є.Станкевич. Львів : Світ, 1993. 272 с.
3. Боньковська С. М. Ковальство на Україні (XIX – початок XX ст.) / Софія Михайлівна Боньковська. – К.: Наук. думка, 1991. – 109 с.
4. Бутник-Сіверський Б. С. Українське радянське народне мистецтво / Борис Степанович Бутник-Сіверський. Київ : Наук. думка, 1996. 224 с.
5. Веремійчик І. Традиційні знаряддя праці, промисли і ремесла на Волині: навч.посіб. [для студентів, учнів та вчителів] / Іван Веремійчик. – Луцьк, Волинський державний університет імені Лесі Українки, 2005. 255 с.
6. Ганжа П. Таємниці українського рукомесла / Петро Ганжа. Київ : Мистецтво, 1996. 192 с.
7. Ганна Собачко Шостак: Мистецький альбом / авт.-упоряд. Є. І. Шевченко, О. І. Шестакова. Київ : Народні джерела, 2008. 168 с.
8. Глушков, С. Общение с детьми на занятиях керамикой : [дополнительное художественное образование: занятия народным промыслом для учащихся начальной школы] / С. Глушков // Искусство в школе. : 2013. № 5. С. 11-15.
9. Голод І. В. Міське ремесло Західної України XVI-XVIII століть / Ігор Васильович Голод. Львів : ЛАМ, 1994. 136 с.
10. Гнатюк М. В. Красною гір натхненні: Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець XIX – початок XX ст.). Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 322 с.
11. Гнатюк М. В. З історії художньої освіти і методів навчання. Обрії. Наук.-пед. журнал. 2010. № 2. С. 29-35.
12. Гнатюк М. В. Образотворче і дек.-прикладне м-во (осн. обр. грамоти): навч. посіб. Ч. І. Івано-Франківськ: Ярина, 2016. 196 с.
13. Гнатюк М. В. Образотворче і дек.-прикладне м-во. Методика н-ня дітей мол. віку : навч. посіб. Ч. II. Івано-Франківськ : Ярина, 2017. 246 с.
14. Голубець О. Львівська кераміка / Орест Голубець. Київ : Наукова думка, 1991. 120 с.
15. Горинь Г. Й. Гуцульщина. Домашні промисли і ремесла / Г. Й. Горинь, Я.Д.Грендиш, О. І. Никорак. Київ : Наукова думка, 1987. 303 с.
16. Грималюк Р.М. Вітражі Львова / Ростислава Михайлівна Грималюк. Львів: Центр Європи, 2004. 240 с.
17. Гринюк М. , Вах І. Косівщина мистецька. Косів : Колірдруку, 2003. 107 с.
18. Гурська А. С. Мова та граматики українського орнаменту: навч.-метод. посіб. / А. С. Гурська. Київ : Альтернативи, 2003. 144с.
19. Декоративно-ужиткове мистецтво: словник у 2 т. / [за ред.. Я.П.Запаска]. Львів : Афіша, 2000. – Т. 1. – 2000. 363 с.; Т. 2. – 2000. 399 с.

20. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях: [метод. рек. для студ. худ.-граф. фак. педінститутів, учнів пед. училищ, учителів образ. м-тва і худ. праці]. – Ч. 6 / укл. Є. А. Антонович, Р. В. Чугай. – Київ : РУМК, 1991. 60 с.
21. Захарчук-Чугай Р. В. Українське народне декоративне мистецтво : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 242 с., іл.
22. Кара-Васильєва Т. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю» / Т. Кара-Васильєва, З.Чегусова. Київ : Либідь, 2005. 280с.
23. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво в школі. 1-7 кл.: навч. посіб. Суми: ВТД “Університет. книга”, 2006. 144 с., іл. 52 с.
24. Колос С. Г., Колос С. Г., Хурчин М. Д. Декоративні тканини. Київ : Видавництво Академії архітектури УРСР, 1989. 131 с.
25. Краснова, Н. Гончарне мистецтво у формуванні світовідображення підлітків: [методика проведення майстер-класів з гончарного мистецтва для учнів середньої школи на прикладі гончарства Луганського регіону] / Н. Краснова.: Мистецтво та освіта. 2013. № 2. С. 55-59.
26. Кульчицька А. Орнамент трипільської культури і українська вишивка ХХ ст. Львів : 1995. 242 с., іл.
27. Людина і культура в умовах глобалізації: зб. наук. ст. Київ : Видавець ПАРАПАН, 2003.
28. Манько В. Українська народна писанка . Львів : Свічадо, 2001. 48 с.
29. Марія Примаченко (Приймаченко): Мистецький альбом / авт.-упоряд. Є.І.Шевченко, О. І. Шестакова. Київ : Народні джерела, 2009. 288 с.
30. Масол Л. М. та ін. Методика навчання мистецтва у початковій школі: посіб. для вч. Харків: Веста: Ранок, 2006. 256 с.
31. Музеї народного мистецтва та національна культура: збірник наукових праць за ред. д-ра мист. М.Селівачова. Київ : Златограф, 2006. 268 с.
32. Музей українського народного декоративного мистецтва: альбом / авт.: А.Ф.Вялець, Л.С.Білоус [та ін.]; фото М.К.Андрєєва. Київ : Мистецтво, 2009. 352 с.
33. Найден О. Українська народна іграшка: Історія. Семантика. Образна своєрідність. Функціональні особливості / Олександр Найден. Київ : АртЕк, 1999. 256 с.
34. Никорак О. І. Українська народна тканина ХІХ-ХХ ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. / Олена Іванівна Никорак. Львів : Афіша, 2004. Ч.1. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України). 584 с.
35. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник / А.М.Пасічний. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2003. 216 с.
36. Петрикова Ф. Сучасне українське художнє скло / Фаїна Петрикова Київ : Мистецтво, 1980. 167 с.
37. Плазовська Л. В. Художньо-образний аналіз творів декоративного мистецтва // Мистецтво і освіта. 2005. С. 12-12.
38. Плазовська Л. В. Декоративне мистецтво: метод. реком. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 1998. 64с.
39. Пустовит А.В. История европейской культуры: Учеб. пособ. для вузов. К.: МАУП, 2002.
40. Рудницька О. П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навч. посіб. Київ: Екс Об, 2000. 208 с.

41. Святелик З. І. Вчимо дітей ліпити: альбом. Київ: Рад. шк., 1989. 80 с.
42. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія) / М. Р. Селівачов; передмова акад. М. В. Поповича. 2-ге вид. Київ: Ред. вісн. "Ант", 2009. XVI, 408 с.
43. Скрипник Г. Етнографічні музеї України. Становлення і розвиток. Київ : Наук. думка, 1989. 304 с.
44. Скляренко, О. Традиційна народна лялька: [конструювання народної ляльки на уроках з декоративно-ужиткового мистецтва як мистецький проект] / О. Скляренко // Мистецтво та освіта. 2013. № 3. С. 38-41.
45. Соломченко О. Г. Народні таланти Прикарпаття. Київ : Мистецтво, 1969. 158 с.
46. Соломченко О. Г. Писанка українських Карпат. Ужгород : Карпати, 2004. 240 с.
47. Станкевич М. Українські витинанки. Київ : Наукова думка, 1986. 124 с.
48. Стогнота Л., Орел Л. Народне мистецтво України на межі тисячоліть. Київ : Автоексперт, 2007. 248 с.
49. Тищенко О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XII–XVIII ст.). Навч. посіб. [для студ. вузів мистецтв і культури]. Київ : Либідь, 1992. 192 с.
50. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник [для студ. вищ. навч. закладів] / [А.П.Пономарьов, Л.Ф. Артур, Т.В.Косміна та ін.]. Київ : Либідь, 1993. 256 с.
51. Українська народна іграшка: Каталог / [упоряд. Л. В. Гладун, Г. А. Пржегода, Е. Е. Орро; вступ. стаття О. Найдена]. Київ: Видавництво Дім «Стилос», 2006. 48 с.
52. Художня культура України: Навч. посібник / Л. М. Масол, С. А. Ничкало, Г. І. Веселовська, О. І. Оніщенко: за заг. ред. Л. М. Масол. К.: Вища шк, 2006. 239 с.; іл.
53. Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: Альбом-каталог. Київ : ЗАТ "Атлант ЮЕмСі", 2002. 511 с.
54. Шейко В.М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ - початок ХХІ ст). У 2 т. .., 2001.

Викладач: доц. Синишин Л.О.